

РАЗДЕЛ ВТОРИ

АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

Глава 18.

ПОНЯТИЕ ЗА АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

Проблемите на административния процес са изключително важни за изучаването и прилагането на материята, която се отнася до материалното административно право и до осъществяване на изпълнителната власт като цяло. Всички въпроси по прилагането минават през процедурите и механизмите на осъществяване. Поради това се счита, че „административното правосъдие е венецът и синтезата на цялото административно право”¹. Сега, с развитието на теорията и практиката вече се излиза извън това много тясно разбиране на процеса, което се отнася само до неговата съдебна фаза.

Теорията на административния процес се развива по-бавно и по-късно в сравнение с материалното административно право. Това е следствие от развитието на обществените отношения през последните 50-100 години и различното отношение на законодателя към административното правораздаване. Определена роля изигра приетането на двата основни закона – Закон за административните нарушения и наказания (ЗАНН) – все още действащ и вече отменените Закон за административното производство и Закон за Върховния административен съд (ЗВАС). С тяхното приемане се постави законодателната основа на административния процес. Това даде естествен тласък на съдебната практика и на правната

¹ Стайнов, П., Административно правосъдие, С., БАН, фототипно издание, 1936 г., 1993 г., с.5

теория². С двата закона – ЗАНН и ЗАП започна един важен процес в българското право – кодификацията на административния процес. Този процес намери своето продължение и окончателно решение при приемането на Административнопроцесуалния кодекс. Той даде основата на кодификацията на административното правораздаване, оформи системата на административното правосъдие, с него се създаде и започна да функционира системата на административното правосъдие и административните съдилища.³ С него бе обединена материя, която бе разпръсната в различни закони – ЗАП, ЗВАС, Закон за предложенията, сигналите, жалбите и молбите, Закон за административното обслужване на физическите и юридическите лица.

Основен въпрос е този за понятието за административен процес и за неговия обхват. Това не е просто теоретичен въпрос, който се отнася до група научни работници. Значението му е много по-сериозно. Той се отнася до правоприлагането, до разделението на властите, до защитата на голям кръг права и интереси на гражданите и техните организации.

² Костов, Д., Д. Хрусанов, Административен процес на Република България, С., Сиби, Второ преработено и допълнено издание, 2011 г., с.11. Тук авторите са посочили началните произведения, които се отнасят до административния процес – Дерменджиев, Ив., Основни проблеми на административното наказване, С., Наука и изкуство, 1960 г., Дерменджиев, Ив., Производство по налагане на административни наказания, С., Наука и изкуство, 1963 г.; Дерменджиев, Ив., Административен процес на НРБ, Част II, С., СУ, 1975 г.; Лазаров, К., Въпроси на съдебното обжалване по Закона за административното производство, С., Наука и изкуство, С., 1975 г.

³ Костов, Д., Д. Хрусанов, цит.съч.,с.12